

K1 – Zadaci 1,2,3,4

K2 – Zadaci 5,6,7,8

Integralni ispit – Zadaci 1,3,4,5,6,8

Na naslovnoj strani **obavezno** zaokružiti redne brojeve zadataka koji su rađeni.

1. Trajanje ispita 180 minuta.
2. Ispit se radi u vežbanci.
3. Dozvoljena je upotreba kalkulatora.

Napomena: Sve realizacije je potrebno nacrtati i obeležiti odgovarajuće signale.

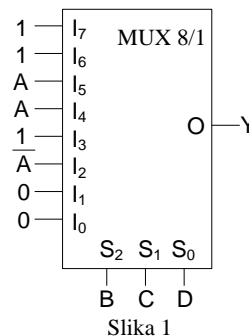
1. Zadatak (a -6, b - 6, c - 7, d - 6 poena)

a) Data je funkcija Y na slici 1. realizovana pomoću multipleksera 8/1. Popuniti Karnoovu kartu za funkciju Y i odrediti njen izraz u minimalnoj formi u obliku proizvoda zbirava.

b) Predstaviti funkciju Y u obliku zbira proizvoda i realizovati je ukoliko su na raspolaganju samo dvoulazna NI logička kola i prave vrednosti signala. Težiti da funkcija i broj upotrebljenih kola budu minimalni.

c) U realizovanoj šemi iz tačke b) proveriti da li postoji mogućnost pojave statičkih hazarda i pri kojim prelazima? Ukoliko postoji nacrtati vremenski dijagram na kome se vidi pojava statičkog hazarda i korigovati funkciju Y tako da se ukloni mogućnost pojave statičkih hazarda.

d) Realizovati funkciju Y korišćenjem samo jednog dekodera 3/8 čiji su ulazi i izlazi aktivni sa logičkom jedinicom i logičkih kola niskog stepena integracije.

2. Zadatak (25 poena)

Projektovati kolo demultipleksera koji ima 16 selekcionih signala sa aktivnim logičkim jedinicama, tako da maksimalno kašnjenje izlaznih signala bude manje ili jednako $5t_p$. Na raspolaganju su standardna logička kola malog stepena integracije sa jednim, dva ili tri ulaza. Težiti da broj upotrebljenih čipova bude minimalan. Vreme propagacije signala kroz logička kola je t_p .

3. Zadatak (a - 6, b - 8, c - 3, d - 8 poena)

a) Algoritamskim računanjem, korak po korak, izračunati vrednosti sledećih izraza

- $A_{16KMV} = 13F4_{16KMV} - 50A_{16KMMV}$ (na raspolaganju su 4 cifre)
- $B_{7KO} = 456_{7KO} + 356_{7KO}$ (na raspolaganju su 4 cifre)
- $C_{KO} = 101.10_{KO} * 11101_{KO}$ (na raspolaganju je 9 cifara. Koristiti algoritam sa među zbirovima)
- $D_2 = 101111_2 : 1101_2$ (na raspolaganju je proizvoljan broj cifara)
- $E_{ZA} = 1111010_{ZA} + 0011001_{ZA}$ (na raspolaganju je proizvoljan broj cifara)

Napomena: Ukoliko broj nema oznaku KMV, KO ili ZA u indeksu smatrati da je neoznačen. U slučaju izvođenja operacije nad označenim brojevima, jasno naznačiti ukoliko dođe do prekoračenja. Postupak za svaku operaciju prikazati korak po korak u osnovi u kome su brojevi dati. U zagradama je naveden maksimalno dostupni broj cifara za predstavu rezultata. Bez detaljnog postupka rešenje zadatka je nevažeće.

b) [30%] Na osnovu vrednosti brojeva A, B, C, i E dobijenih u tački a) odrediti njihove predstave u sledećim brojnim sistemima: A_{8KMV} , B_{10KMV} , C_{7KO} , E_{16KO} . Brojeve predstaviti sa minimalnim brojem cifara.

c) [15%] Za broj 133_7 odrediti sve brojeve koji se nalaze na Hamingovom rastojanju 1 u odnosu na binarnu predstavu broja na 8 bita a zatim odrediti njihove predstave u brojnom sistemu sa osnovom 16.

d) [30%] Na prijemnoj strani je pristigla poruka 000011100011111 pri čemu se na predaji koristi zaštita kodovanjem poruka Hamming-ovim kodom sa rastojanjem 3. Poslati podatak je označeni broj predstavljen u binarnom brojnom sistemu u komplementu osnove. Predstaviti vrednost primljenog podatka u decimalnom brojnom sistemu.

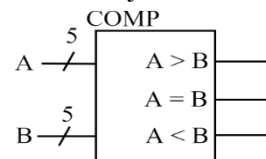
4. Zadatak (a - 8, b - 8, c - 9 poena)

a) Korišćenjem isključivo NILI kola sa proizvoljnim brojem ulaza realizovati kombinacionu mrežu koja implementira funkcionalnost sabiranja dva neoznačena binarna broja (A i B) širine 2 bita (A_1A_0 i B_1B_0).

b) Korišćenjem isključivo dvoulaznih NI kola realizovati kombinacionu mrežu koja implementira množenje dva neoznačena binarna broja (A i B) širine 2 bita (A_1A_0 i B_1B_0).

c) Ukoliko je na raspolaganju:

- 1) proizvoljan broj logičkih kola visokog stepena integracije, čija je blok šema prikazana na slici 4, koja realizuju funkcionalnost poređenja dva petobitna binarna broja
- 2) proizvoljan broj logičkih kola niskog stepena integracije
- 3) logička kola koja implementiraju funkcionalnost množenja i sabiranja dva dvobitna broja realizovana u tačkama a) i b)

Slika 4

realizovati funkciju: $Y = \min\{2(A \cdot (B + C)), C(A + 2)\}$ gde su A, B i C neoznačeni binarni brojevi širine 2 bita.

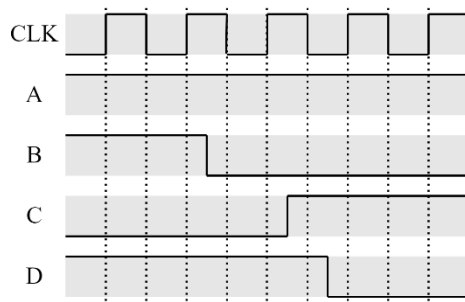
5. Zadatak (a – 5, b – 5, c - 5, d – 5, e- 5 poena)

CMOS tehnologija – 180nm, $V_{DD} = 1.8V$, $\mu_n = 417 \frac{cm^2}{Vs}$, $\mu_p = 85 \frac{cm^2}{Vs}$, $V_{Tn} = 0.45V$, $V_{Tp} = -0.45V$,
 $k_n = 351 \times 10^{-6} \frac{A}{V^2}$, $k_p = 71 \times 10^{-6} \frac{A}{V^2}$, $\lambda_n = \lambda_p = 0.1 \frac{1}{V}$, $E_{Cn} = 3.8 \times 10^5 \frac{V}{cm}$, $E_{Cp} = 18.8 \times 10^5 \frac{V}{cm}$

- a) Izvesti izraz za odnose širine kanala n i p tranzistora CMOS invertora minimalne geometrije da bi se minimizovalo srednje kašnjenje invertora. Kolike su širine kanala?
- b) Za širine kanala tranzistora iz tačke a) izvesti izraze i izračunati dinamičke otpornosti p i n kanalnog tranzistora potrebne za procenu kašnjenja.
- c) Za širine kanala i tranzistora z tačke a) izračunati prag odlučivanja logičkog kola.
- d) Za širine kanala tranzistora iz tačke a) izračunati maksimalnu struju kratkog spoja.
- e) izračunati disipaciju kratkog spoja u CMOS invertoru iz tačke a), ako se na ulazu nalazi signal učestanosti 4GHz, čije je vreme uspona i pada jednako 2ps.

6. Zadatak (a -9, b – 7, c – 9 poena)

- a) Realizovati jednostepeno dinamičko CMOS logičko kolo koje implementira logičku funkciju $Y = \bar{B} \bar{C} + (\bar{C} + D)A$
- b) Ukoliko se ulazni signal u odnosu na signal takta CLK menja kao što je prikazano na slici, nacrtati vremenski dijagram koji ilustruje ponašanje izlaznog signala Y
- c) Realizovati logičku funkciju Y iz tačke a) u domino logici

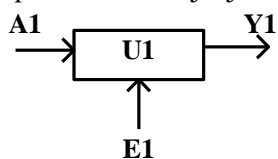
7. Zadatak (a –15, b – 10 poena)

- a) Realizovati jednostepeno statičko četvoroluzno CMOS logičko kolo koje na izlazu generiše “1” ako i samo ako neoznačeni binarni broj (DCBA) na ulazu kombinacione mreže zapisan u Kodu više 3 ima neparan broj jedinica. Smatrati da se binarni broj na ulazu nalazi u opsegu 0_{10} - 9_{10} . Na ulazu logičkog kola dostupne su i negacije ulaznih promenljivih. Težiti da realizacija sadrži minimalan broj tranzistora.
- b) Odrediti odnose širina svih tranzistora u realizaciji iz tačke a) tako da kritična kašnjenja uzlazne i silazne ivice budu izjednačena i odgovaraju kašnjenjima referentnog invertora kod koga je $W_P:W_N = 2: 1$.

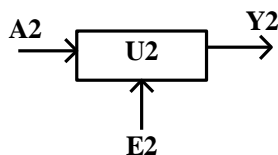
8. Zadatak (a -15, b – 10 poena)

Na raspolaganju su komponente U1 i U2, prikazane na slici 8a, čije su funkcije definisane funkcionalnim tabelama na slici 8b.

- a) Realizovati trostački bafer, prikazan na slici 8c, korišćenjem komponenti U1, U2 i otpornika.
- b) Nactati vremenski dijagram izlaznog signala Y kola sa slike 8c, ako se signali A i E menjaju kao na slici 8d. Označiti vremenske parametre kašnjenja.

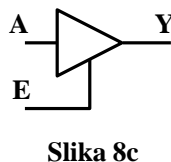
E1	A1	Y1
0	X	Z
1	0	1
1	1	Z

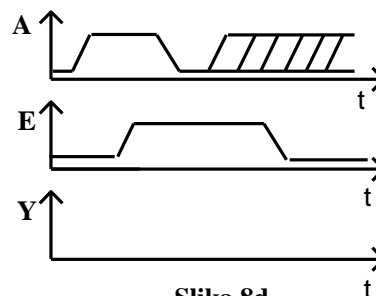
E2	A2	Y2
1	X	Z
0	0	Z
0	1	0

Slika 8a

Slika 8b

Slika 8c

Slika 8d